

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadóhivatal
Brassó, Kapu-utca 80 szám. — Telefon szám 177.
ELŐFIZETÉSI DIJ.
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.
Egyes szám ára 4 kr., kapható:
a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. urak üzletében

Felolvas szerkesztő:
Dr. Vajna Gábor,
ügyvéd.
Szerkesztőség: Kapu-u. 60.
Értekezhetni:
d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.
Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:
2 hasábos garmondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr.
3 hasábos garmondsor 8 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.
Nyilttér sora 15 kr.
Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Politikai erkölcsan.

Brassó, decz. 15.

(X.) Sehol a világon nem dobálóznak úgy a nagy szavakkal, mint nálunk. És e tekintetben nemzetiségeink sem maradnak hátra.

A román korifeusok például cseppet sem jönnek zavarba, a hangzatos programok felállításában. Legujabban kitalálták a monarkiában lakó összes románok egyesülése végrehajtását. — Hogy azonban ezen tan miként válhatna igévé, azzal édes keveset törődnek. Elég, ha van jelszó! A kivitelre minek gondolni.

A zöld szászok már a kíváncsukkal sincsenek tisztában. M... forgó, a szerint változik programjuk. A jelszó: az elégedetlenség! A bizonyítása ezen nagy mondásnak, mit tartozik rájuk. Egyben azonban következetesek a tulzó nemzetiségeink, a ki közülük a jelszavak előtt nem hajtja meg magát: az renegátnak kiáltatik ki.

De hát a politikai erkölcsan magyarázatában nagy mesterek a függet-

lenpártiak is. Ha valaki egy s más kérdésben nem a régi állásponton áll: az elvtagadónak van kikiáltva. E megtisztelő czimben részesül legujabban Apponyi s a volt nemzeti párt, hogy a kvótát megszavazzák. Egy függetlenpárti lap azt írja, hogy Apponyi elvtagadásában az a legsomorítóbb, hogy idővel — rája hivatkozva — utánzókra talál.

Hát hiszen elvet lehet változtatni az Apponyira való hivatkozás nélkül is. Az egyéni nézetet nincs joga senkinek — köpenyforgatásnak titulálni. A független párt kiváló egyéne Eötvös Károly, egykoron Deák-párti volt, de azért követ rá nem dobhatunk, ha volt pártját elhagyta. Valamint az sem megrovandó, hogy Schwarcz Gyula, a kiváló tudós és Enyedy Lukács a nagy közgazdasági szakember, oda hagyák a független pártot.

Ily esetek a külföldön is előfordulnak, a nélkül, hogy azon bárki is megütközne. — Apponyinál pedig annál kevésbbé lehet, mivel ő pártjával mindig a dualizmus alapján állott, csak a kormányzati rendszerrel volt elégedetlen. Mivel pedig az általuk óhajtott

rendszerváltozás bekövetkezett és annak létrehozásában ők is segédkeztek, miért volna elvtagadás, ha egyik fő kérdésben a kvóta megszavazásában támogatják a kormányt?

A multban a kvótaemelésnek nem voltak hívei, az igaz, de most sem azért vannak mellette, mintha régi fölfogásukat elitélnek, — hanem mint Apponyi leveléből is, mit választóihoz intéze, olvashatók: politikai okokból szavazzák meg a kvótát. Ők egyesültek a szabadelvű párttal, furcsa helyzetbe jutnának, ha egy ily fontos kérdésben frontot csinálnának a kormánnyal szemben, melynek megszavazása pártkérdéssé tétetett.

Apponyinak éppen dicséretére válik, hogy midőn neki és Horánszky-nak megadatott a jog a kvóta elleni állásfoglalásra, azt ő nem vette igénybe, hanem a kormány állását nem akarva nehezíteni, a kvóta mellett foglalt állást. Ez oly önmegtagadás, a mi ritkaság az államférfiu névre szert tettek életében.

E lépésével Apponyi és társai bebizonyíták azt, hogy odaadó híveik az új kormányzati rendszernek, és ebből

A „Brassói Lapok“ tárczája.

Nagy Képes Világtörténet.

— A „Brassói Lapok“ eredeti tárczája. —

Róma lelkét nem sikerült kifürkészni kétezer év alatt sem. Varázslatos multjához újra meg újra visszatér a tudós és a Cookiroda utasa. A századvég legrealisabb elméje Zola is úgy áll Róma előtt, mint egy még teljesen meg nem fejtett világtörténeti talány előtt. Rómába még mindig úgy megyünk el, mint egy titokzatos hárembe, a melynek rácsosatai mögött el van rejtve egy régi világ százféle ideálja. Római történetet olvasni tehát nem annyit tesz, mint adatokat gyűjteni és megtanulni, római történetet forgatni annyit tesz, mint rácsok mögé bepillantani, mint fátylat bontani, mint kémelni és hallgatózni. A mohos feliratu kövek, a melyek Niebuhrnak és Mommsennek milliónyi tarka történetet megsugtak, még ugyanennyi titkot megőriztek, még nem mondták el minden meséjüket. Az az ezüstszerű kód,

a melyben a rómaiak története meghúzódik, adja meg ennek a világnak az örökifju ígétet és avatja a rómaiak történetíróját a legérdekesebb mesemondóvá.

Mint az olasz pályaházakban és kikötőkben a ciceronék megrohanják az utast, úgy rohanják meg az irodalomban is már évszázadok óta az olvasót a tudós kalauzok, a kik hajlandók nekünk mutogatni egy darab régi Itáliát. Nehéz eldönteni, vajon kicsodával barangolunk legszivesebben a vén falak között. A Goethe és Byron uti jegyzetei épp oly mélységes hangulatokban adják vissza e virágos romok miszticizmusát, mint a hogy visszaadja az a töméntelen vászon, a melyeken művészecset kilecsgezte azt a boldogságot, a melyet a római történet emlékeitől körülveve érzett, és mint a hogy visszaadja Berlioz olasz karneválja. És mentül jobban elkábitotta ez a mesevilág a művészlelket, annál nehezebb lett a történetíró feladata. Ha szíve nem ittasult meg attól a szent mámortól, a mely a római levegőben eltozta a költőket, senki sem figyelt szavára. Elméjének gazdagsága mellett a képzelem

egész gyulékonyására volt szüksége, hogy az a szó, a mely a tudós odukból, a levél-tárak hideg czelláiból a nagyvilágba hatol, épp úgy hevítsen, mint a költők dala. A józanságnak és a művészi hevületnek ezt a csudálatos vegyülékét érzem ki és szívom tel boldogan abból a vaskos kötetből, a melyben Geréb József elmondja a Rómaiak történetét. Bámulom, hogy kutató szemének szinte félelmetes élessége, elméjének kritikai szigora mennyire meg tudott férni lelkének finom rendüléseivel. Bámulom, hogy azon a 680 oldalon mennyire meg tudta építeni azt a világtörténeti kohót, a hol az emberiség szellemi és vallás erkölcsi műveltségének lángjai meglobbantak. A „Nagy Képes Világtörténet“ e harmadik kötetéhez a kiadók, a Franklin-társulat és a Révai testvérek a legpazarabb dekorációt készítették: Geréb doktortól, a mesteri előadótól át-átveszik a szót gyönyörű képek és műmellékletek, folytatva a mesemondást ugyanazzal az eleven ékes szólással, a melylyel ez a szerencsés tudós rendelkezik. És ha az imént még azt kérdeztük, hogy kicsoda tolmácsolja leghivebben

kifolyólag föladták a kvótára vonatkozó régebbi álláspontjukat.

Politikai erkölcsstani magyarázatra itt nincs szükség, mert Apponyiék nem önző célból viselkednek így, hanem az új kormányzati rendszer fentartásáért, nehogy a kvóta elleni föllépésükkel megingattassék esetleg a kormány állása, és az általuk elítélt régi rendszer híveiből alakuljon az új kormány. Mely régi rendszer nem oly fekete ugyan, miként Apponyi festé választóinak, — de mert neki és volt társainak ez a hite, hát csak következetesen cselekszik, ha a kvóta fontos kérdésében támogatja és támogatják a kormányt.

A független pártnak semmi kvóta sem kell, hát persze zokon veszik, hogy Apponyiék a kérdésben nélkülözniök kell; de ez nem jogczim a politikai erkölcsstani fejtegetésére. Mert ha mi is e térre lépünk, ráolvashatjuk több függetlenpárti képviselőre és vezéregyéniségre is: hogy programjukhoz híven, a polgári házasság behozatala mellett beszéltek választóiknak, s midőn napirendre került, ellene beszéltek és szavaztak.

Én ha képviselő vagyok, névszerént citáltam volna az ily képviselők beszédeiből, választ adva ezáltal Justh Gyulának, a ki pártja zajos tapsai közt olvasta jókai, Hegedüs stb. férfiakra rá következtetlenségeket, hogy választóik előtt a kvóta emelése ellen beszéltek. Hegedüsre egyébként ez nem áll, mert ő a tulzott, jogtalan kvóta-emelés ellen beszélt és nem általában a kvóta emelése ellen.

mindazt az antik szépséget, a melyet a római történet magában rejt: a tudós-e, vagy a költő, vagy a festő, most azt mondhatjuk, hogy erről az antik világról a legtökéletesebben szónokolnak maguk az évezredek emlékei, a kövek és mozaikok, a templomok és a diadalívek. Reprodukciójuk egy-egy önéletrajz, a melyben a holt anyag megszólal és ha fényes művészettel utánozva jelennek meg, mint a Nagy Képes Világtörténetben, némaságuk beszédessé és szívesse válik.

Rendkívüli érdekességet nyer ez a kötet az által, hogy a római történet magyar vonatkozásait is nagy apparátussal tárgyalja. Eltekintve a régi Pannonia és Dacia történetétől, végtelen sok szál fűz minket a hajdani és a mai Rómához. Csak a napokban hagyta el a sajtót egy kis füzetke ezen a czímen «Magyarok Rómában»; egy nagyszerű tudósunk, Riedl Frigyes írta meg benne poétikus tollal és finom melancholiával, hogy az évszázadok során hány érdekes magyar ember kereste föl az örök várost. Volt közte fejedelem, vitéz, tudós és diák. Mind meglátta ott a régi romok közt bujdosó fényt, érezte a régi hantok fölött nyíló cziprusok és kaméliák sajátos illatát, a mely mintha régi elsüllyedt villák kertjéből áradna felénk. Ez a meleg áram hatja át dr. Geréb köny-

Belföld.

Brassó, decz. 15.

A képviselőház tegnap folytatta a kvóta-javaslat tárgyalását. Lakatos Miklós és Barta Ödön függetlenségek beszéltek a javaslat ellen. A vitát ma folytatták.

Szohner hajótulajdonos gabonával terhelt uszályhajója tegnap reggel elsüllyedt. A kár 60 000 frtra rug. Rövid időn ez Szohnernek második elsüllyedt hajója.

Békés Csabán mindkét izraelita templomba betörték, a gyűjtőperselyeket feltörték és kiürítették.

Külföld.

Brassó, decz. 15.

Az osztrák politikai ügyekről külön-külön híreszteléseket indítanak meg. Mindezen hírek azonban csak nehezen ellenőrizhetők és csak annyi bizonyos, hogy a helyzet ma bonyolultabb mint valaha és hogy válságos napok következnek.

Angolországban a legutóbbi vereség híre olyan izgalmat idézett elő, a minő évtizedek óta nem volt. Az angolok kétségbe vannak esve.

Esküdtek névjegyzéke.

Brassó, decz. 15.

A brassói esküdttörvényszághoz az 1900. évre az 1897. XXXIII. t. cz. 15-ik §-ának rendelkezéséhez képest kiválasztott helyettes esküdtekről szóló

Évi helyettes lajstrom

Brassó város.

I. Adler Lipót fényképész, Adler L., Jakab bankár, Barabás Károly asztalos, Bede Antal kereskedő, Brossek M. posztó-gyáros,

Drexler Gusztáv ny. tör. bíró, Eitel Gusztáv szappangyáros, Dr. Feiler Ignác ügyvéd, Gebauer Alfred kereskedő, Gross Gyula gymn. igazg.

II. Grünwald Albert butor-kereskedő, Dr. Gusbeth Ede gyakorló orvos, Haluskay Vilmos rézműves, Hiemesch Vilmos könyvkereskedő, Horger Antal tanár, Hubber Ferencz mészáros, Dr. Józsa Ernő gyakorló orvos, Kászonyi Lajos fodrász, Dr. Kelen Albert orvos, Kimm Károly vállalkozó.

21. Klein Sámuel fakereskedő, Kölcze István kalapos, Lamberger Károly gyapju kereskedő, Lang Henrik posztó-gyáros, László Dénes magánzó, Dr. Leményi Jenő ügyvéd, Miess Lajos bórkereskedő, Navrea György mészáros, Olciu Virgil gymn. igazgató, Piblinger Ede bankhivatalnok.

31. Dr. Philippi Frigyes ügyvéd, Popescu Viktor ügyvéd, Remenyik István magánzó, Sabadeanu János kereskedő, Sárosi Lajos szücs, Seewald Alfréd malomtulajdonos, Scherg György mészáros, Simai Jenő kereskedő, Simon Ferencz kereskedő, Siklodi István tanár.

41. Sipos Ferencz vegyeskereskedő, Schlandt Gottlieb timár és földm. Sorescu Oktáv ügyvéd, Dr. Steinhardt Samu ügyvéd, Schul József kereskedő, Dr. Sükösd Zsigmond ügyvéd, Szabó Nándor tanár, Szabó Mihály építő-mest., Székely András kiskereskedő, Szentiványi Soma keresk. szakértő.

51. Szentpéteri Márton kereskedő, Tartler Márton magánzó, Teutsch Gyula gépgyáros, Ungvári Lajos cipész, Verrár István magánzó, Vén Ferencz István bankhivatalnok, Weber György építész, Weber Róbert kereskedő, Witting Frigyes gabona-kereskedő, Zrbes Frigyes kocsi-gyáros.

A brassói kir. törvényszéknél az 1897. évi XXXIII. törvénycikk 14. § a értelmében alakított bizottságnak 1899. november 24. én tartott zárt üléséből.

Dr. Metianu János s. k. Weér György s. k. kir. törv. elnök.

M. Zelleres s. k., Kovács Károly s. k., ktsz. bíró.

Papp Ferencz s. k., Elekes Andor s. k., bizottsági tagok. jegyző.

vét is, de a mellett ez a munka minden sorában modern és friss. Nem kicsinyes adatokat halmoz egymásra; a legmagasabb szempontból nézi az eseményeket, a melyeknek erkölcsi rugói ma ép oly időszerűek mint akkor voltak. Igaza van, mikor azt mondja, hogy a római császárság megalapítása — a pápaságot nem tekintve — a legnagyobb politikai mű volt, a melyet valaha emberi elme teremtett. Napoleon vagy Bismarck alkotásait nem lehet vele összehasonlítani. És igaza van akkor is, a mikor a régi mozgalmat és szereplőket oly dramatikus erővel és közvetlenséggel festi, mintha egy divatos színjátékot mutatna be. Mert Julius Caesar, Antonius és Kleopatra, Coriolanus jelleme, mint ezt Shakespeara k'omborította, örök életű, mert a közélet nagyjai ma ép oly mohó epikureusok, mint amilyen Ciceró volt, mert a nép ma is tódul oda, ahol kenyeret és látványosságot kap, mert a társadalmi és gazdasági foradalmak folyton megújulnak, az augurok ma is keveset beszélnek és ravaszkodnak, a gladiátorok pedig ma is haldokolva köszöntik urokat. Nagy, igen nagy gyönyörűséggel követjük Geréb doktort hosszú Odysseájában. Követjük, mert a római világ még soká nem fog összedőlni. — Neró villájának romjai közt kétezer év múltán megtalálták egy tengeremléki fülké-

ben sértetlen szépségben a belvederei Apollót; — ki tudja, még mit és mennyit fognak találni a roskatag falak mellett!

Ötödéve jártam utoljára Rómában. Éjszakánként a Via Corson sétáltam. A Colonna-téren hallgattam a zenét, a villamos ivlámpák alatt néztem a magas asszonyokat, akik fénylő tekete hajukkal, vagy portiaszerű szemükkel, a mely végtelenbe néz, úgy festettek, mint régi patricius lányok és fehérbe öltözött pogány papnők. A Mediciek kertjéből pedig, ha csönd lett, elhallatszott a szökőkút moraja. Most, hogy e könyvet, a mely előttem van, forgatom, elfog a szomorúság. Eszembe jut, mily szegényesek emlékeim e mesészerű gazdasághoz képes, amely ebben a műben le van téve: Mily csekélyke töredék az, amelyet egy elsüllyedt virágból megláthat az ember és egy nemzedék szeme! Mi persze nem tehetünk mást, csak lapozgatunk a könyvben, amelynek betűi fölött nagyobb áradat hullámszik, mint a Via Corson, és lapozgatva e könyvben úgy érezzük, hogy belesodródunk egy kétezer éves to'ongásba, amelynek még nincsen vége.

Dr. Molnár Géza.

HIREK

Brassó, decz. 15.

— Olvasóink figyelmébe.

Tisztelettel tudatjuk a közönséggel, hogy mindazoknak, akik a Brassói Lapok-ra 1900 év január elsejétől legalább egy negyedévre előfizetnek, a megrendelés napjától kezdve a lapot január elsejéig ingyen küldjük.

— Az Emke választmányából. A Kolozsvárt decz. 12-én tartott ülésnek néhány mozzanata érdekes Brassóra nézve. Felmerült indítvány, hogy a hazai ipar pártolására intenzívebb mozgalom indíttassék. Sándor József kifejtette, hogy az Emke régebben is buzgólkodott a hazai, kivált az erdélyi ipar fellendítésében. Így érték el azt, hogy a Romániának dolgozó Scherg féle brassói posztógyár üzeme a román vámháború következtében nem hanyatlott, sőt gyarapodott. — Tárgyalták azután a brassói magyar evangélikus egyház 200 frtnyi segélye ügyét. — A brassói magyar iparos tanonciskola részére a 200 frt segély ezután is megadatik, tekintve az iskolának fontos nemzeti missióját, minthogy a szász tanonciskolából kizárták a magyar nyelvet. — A brassói fa és köipari szakiskola egy növendéke számára 100 frt ösztöndíjat adományozott az Emke. Minthogy a növendékek mind el vannak helyezve, e czímen nincs szükség az összegre. Az igazgatóság azonban kéri az Emkét, hogy ez évre a 100 frtot mégis hagyja meg arra a célra, hogy 10 növendéknek téli ruha szereztesse be. Az Emke választmánya beleegyezik ebbe, de azon kikötéssel, hogy a ruházat hazai posztóból készüljön.

— Adakozások. A szegény róm. kath. gyermekek felruházására ajándékoztak: névtelen 1 gyermek köpenyegét; Papp István ur 9 1/2 m. posztót; Zimmermann Vilma k. a. 1 kötényt, 1 pár harisnyát, 1 gallért; Virág Karolina 1 főkötőt, 1 sapkát; Gyertyánffy Leontine 6 nsga. 6 m. barchent-t, 2 1/2 m. bélest, gombokat és 1 frtot karácsonyfához; Gencsy Istvánné 6 nsga. 1 téli kabátot, 3 pár cipőt; Werzár Antal és fia 42 drb. gypot kendőt, 3 drb. posztó kendőt, 15 drb. barchent kendőt, 3 drb. posztó kabátot, 3 drb. férfi kötött réklit, 5 drb. gyermek trikó ruhát, 2 drb. gyermek köntöst, 12 pár posztó harisnyát, 4 pár karmantyut, 20 pár keztyűt, 3 drb. swahlt és 28 drb. sapkát. További adakozásokat köszönettel elfogad a róm. kath. jótékonyági egyesület vezetősége.

— Karácsonyfák f. é. december hó 16. ától azaz szombattól kezdve a városi tanácsház udvarán (Kapu utca 63 sz. a.) kaphatók.

— Német színház. Szerdán este Makesch Josefina soubrette-énekesnő első vendégfölépte alkalmával »A májusi bor« (Der Waldmeister) című operette került színre telt ház előtt. Tegnap az opera-és operette előadások hat estére terjedő ciklusa véget ért. Előadták Goldmarknak »A házi tücsök« című operáját. Közönség ez alkalommal is szép számban volt. — Jövő vasárnap Hruby Erzsébet bécsi udvari színművész nő vendégjátéka fog megkezdődni.

— Szászok tüntetése a búrok mellett. A nagyszabású férfi dalegylet legutóbbi hangversenyén előadta a búrok szabadságdallát, a melynek dallamát Villiers, szövegét pedig Du Troit írta. A dal tüntetésre adott alkalmat. Miután a több száz főnyi hallgatóság tetszészaja elcsöndesült, Konnerth

József keresztény-szigeti evangélikus pap lelkesült beszédet mondott, a melyben ecsetelte, hogy milyen hősiséggel védelmezik a búrok hazájukat és szabadságukat. Hangoztatta, hogy az erdélyi szászok a derék búrok iránt milyen szimpátiával viseltetnek, végül pedig azt indítványozta, hogy küldjenek Krüger elnöknek táviratot, a mely támogatja érzelmeiket. Az indítványt zajos tetszéssel fogadták. A daloskör ezután még egyszer elénekelt a szabadságdalt. A jelenlevő közönség vele énekelte.

— A levelező-lapok posta tarifája újévtől kezdve a következő lesz: Magyar Horvát-és Szlavonorságok részére úgy mint eddig 2 kr. vagyis 4 fillér. Ausztria, Németország, Bosznia, Herzegovina, Szerbia és Montenegró részére 5 fillér; a többi külföldi országokba 10 fillér.

— Az új középiskolai tantervek folytatólagos végrehajtása tárgyában a hivatalos lap közli Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszternek valamennyi tankerületi kir. főigazgatóhoz intézett rendeletét. A gimnáziumi tanterve a jövő tanévben csak az I—III. osztályban módosul, míg az IV—VIII. osztályban a régi tanterv marad érvényben. Az 1901—1902. tanévben az új tanterv már az I—VI. osztályban alkalmazandó, míg a régi tanterv csak a VII—VIII. osztályban marad meg. Az 1902—1903. tanévben csak egyes tantárgyakra nézve alkalmazandó még a régi tanterv, míg az 1903—1904. tanévben az új tanterv minden változtatás nélkül valamennyi osztályban alkalmazandó. A reáliskolákra nézve körülbelül ugyanazok az intézkedések érvényesek. A rendelet az átmeneti intézkedésekre nézve külön utasítást ad a főigazgatóságoknak és a tanári testületeknek.

— Utasítás a csendőrség és rendőrség részére. Az 1900. évi január 1-én életbelépő új bünvádi eljárás a bünvizsgálatoknál, nevezetesen a nyomozásoknál, nagy szerepet juttat a rendőrségnek és a csendőrségnek. Ennek folytán ezek részére új utasítást kellett kidolgozni. Ezt a nagy munkát a belügyi, a honvédelmi és igazságügyi miniszteriumok kiküldötteiből alakult bizottság végezte. Ez a bizottság a legnagyobb egyetértéssel és alaposan dolgozta ki az új utasítást, mely a napokban közzététetik hivatalos uton. A terjedelmes munkát az új bünvádi porrendtarás egyik legnehezebb, de szerencsésen megoldott feladatát képezi. Ezzel az új bünvádi eljárás életbeléptetésének végrehajtási munkálatai be vannak fejezve és így az új rend január 1-én akadály nélkül életbe fog lépni.

— Olcsóbb lesz az orvosság. A jövő év január elsején, új gyógyszerész árszabvány lép életbe, amelyben az emberek gyógykezelésére használt gyógyszerek közül 58 gyógyszer ára alacsonyabb és 27 gyógyszeré nagyobb, mint eddig volt. A gyógyszerészek nem igen örülnek ennek a változásnak, mert az olcsóbbá vált gyógyszerek éppen azok, amelyekre legtöbbször van szükség; az árban emelkedőket pedig csak a legkritikább esetben rendelik az orvosok. Legszembetűnőbb az antipirin és az antifebrin árcsökkenése, a két szer ára felére csökken. Az állatgyógyászat gyógyszerei közül 14 lesz drágább és 20 olcsóbb.

— Karácsonykor sokkal kevesebb felesleges limlom vásároltatnék gyermekek számára, ha a szülők csak annyi időt vennének maguknak, hogy a híres Richter féle Horgony kőépítőszekekre felette érdekes és gazdagon illusztrált árjegyzékét átolvas-hatóák. Az ebben lenyomatott levelek ör-

vendő szülők és tekintélyes tudósoktól egyhangulag bizonyítják, hogy nincsen jobb és egyszersmind tartósabb játék-és foglalkoztatószer, mint a Richter-féle Horgony-Kő-építőszekekre; egy tekintélyes svájci pädagogus szószerint mondja: »Horgony-Kő-építőszekekre egy egész játékszerraktárt helyettesítenek« és szavait így zárja be! »Csak vigyék be mindegyik házba, a melyben boldog szülők laknak!« Mi az hiszszük, hogy érdemes egy levelező-lapot kockáztatni és a Richter F. Ad. és társa cégtől Bécsben, I. Opern-gasse 16 alegujabb illusztrált árjegyzékét bérmentve meghozatni. Miután az új kiadás az új és felette előnyös kiegészítő-rendszerek kimerítő leírását is tartalmazza, azért azok is, kik már egy kőépítőszekekre birtokában vannak, az árjegyzék beküldése iránt szintén intézkedjenek.

— Egy nemzet harca szabadságáért.

Ma, mikor hírlapjaink és társalgó szobáink tele vannak a búrok dicsőségével, nem érektelessen visszagondolni arra, hogy más nép is vívott hasonló küzdelmeket. Ma a világ-bíró angol nyújtja ki vaskezét egy kicsiny szabad nemzetre, hogy összezuzza. »Mintha az óriás meg akar ölni egy méhet, mintha a vihar harc-szomszajosan törtet neki egy kis ligetnek. Milyen boldog lehet aztán az óriás, ha megölte a méhet, milyen boldog lehet a vihar, ha egy csendes kis ligetet tövestől kiszaggatott!« Régen az ókorban is vívtak ly harcokat. A helyzet ugyanaz. A világ-bíró Róma ott áll északon katonáinak világszerte erejével s délen egy szabad nemzet virul, melynek fővárosa azon a területen épült, a melyet Didó királyné turfangosan bekerített egy ökörbőrrel. Róma és Carthago harca ez. Róma ontja légióit, fegyvereit. A carthagoiaknak nincs fegyverök. De ha török, szakad íjuk, a szép carthagoi nők levágják büszke arany-hajfonatukat, össze-avarják szép fejük selyem ékességét s odaadják hűrnak az íjra. Századig foly a harc, meg-megújuló erővel, vissza-visszatérő kimerüléssel. A vége a szép Carthago pusztulása. Róma kivívta, hogy a szél szabadon süvöltessen végig Carthago fényes palotáinak pusztá helyén. De hogy ez a hódítás dicsőség volt, sohasem mondta a történet; hogy ez jó volt a világnak, sohasem fogja hinni senki. A pün háborukkal, kivált a másodikkal foglalkozik Nagy Képes Világtörténet most megjelent 48 ik füzeté. A nagy munkát Marczali Henrik dr. egyetemi tanár, jeles tudós, szerkeszti. A füzetekben most folyó harmadik kötetet dr. Geréb József írta, a derék philologus. Az elbeszélést mindig nyomon követik a szép illusztrációk, melyeket a legnagyobb gondnal és művészi szemmel válogattak össze. Az egész mű 12 kötetben jelenik meg. Egy kötet ára 8 frt. Kapható havi részletfizetésre és füzetenként is, minden hazai könyvkereskedésben, s a kiadó cég-nél Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. (Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

— A posztó szövetek megdrágulása.

A szövetek drágulása abban rejlik, hogy a míg a fogyasztókhoz kerülnek igen sok kézen mennek keresztül. A szabó megveszi a szövetet a kereskedőtől emez a nagykeres-dőtől, ez pedig a g árostól és mindenki akar a szöveten egy jelentékeny összeget keresni. A hírneves posztógyár Réhwald Ferencz fia Reichenbergben, direct összeköttetésbe lép a fogyasztókkal és hallatlan olcsó árak mellett adja el szöveget. Ha valaki tehát takarékos akar lenni használja fel ezen lap-hoz csatolt lev. lapot is kérjen a cégtől szövet mintákat a mit a cég ingyen és franko küld.

J. Gräf és Tsa**Leggazdagabb választék ékszer arany és ezüst árukban**

továbbá szép választék China ezüst-árakban.

3 ékszerüzlete
Kapu-utca **3****Csak szolid áruk igen mérsékelt árak mellett.**
Új tárgyak elkészítése, javítás, aranyozás és ezüstözés, valamint vésések mindenféle fémbe mérsékelt árak mellett pontosan és szolidan eszközöltetnek.**A legszebb meglepetés egy jól sikerült arczkép.****Csak 3 frt. (Szénrajzok!) Csak 3 frt.****Krétarajzok.**

Megfakult fényképek után is briliánsabb és plastikusabb kivitelben mint a fénykép nagyítások : 55—68 cm nagys mellkép 7 frt aczélmetszet modorban 10 frt. Pastellrajzok 12 frt. Olajfestmények 25 frt és feljebb.

Művészi kivitelben készülnek.

Sulák F. „Fortuna“ Arczképfestészeti műtermében, O-Brassó Hosszu-u. 28.

Ugyanott Üvegfestészetet (chrome) rajztudás nélkül is bárki rövid idő alatt megtanulhatja.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Elvém : mindenkit kielégíteni.

Minden alkalomra.

SEGESVÁRT

minden idegennek kellemes tartozkodást nyújt a főtéri iparegyleti ház a mai kor igényeinek megfelelően berendezett és vezetett

Vendéglője

(Pilseni sör, borok a Teutsch féle pinczéből.)

Kávéháza

(BILLARD)

czukrázdája

női kávéház

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Az 1895 évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon diszoklovéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csuzos bántalmait, a. m. köszvény, csuz, reuma, ischiás, asztma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: Török József ur gyógyszer-tárában, Király-utca 12. és dr. Egger A. ur gyógyszer-tárában, Váci-körút 17. sz. — Ugyisint a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárába, valamint a készítő **WIDDER GYULA** gyógyszerésznel S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Ugyisint Brassóban: Roth Victor, gyógyszer-tárában a „medvéhez”; Kelemen Ferencz, Jekelius Alexina, Schuster Károly és Fridrich-Stenner gyógytáráiban Melas Ed. Victor urnál Köhalomban.

18983—899. szám.

Hirdetmény

A vizadónak az 1900 évre leendő kiszabásba és előírása tárgyában.

A városi vízvezeték- és kutakból való vízhasználatról szóló szabályrendelet 9-ik §-a értelmében az 1900 évi vizadótartozás kiszabása és előírása céljából felhivatnak ezennel az összes tulajdonosai a belvárosban, bolgárszegben, O-Brassóban és bolonyában létesített új építmények és oly házaknak, melyeknek lakszobái átalakítások vagy hozzáépítések által szám szerinti változást szenvedtek, hogy a lakszobák számát legkésőbb f. é. december hó 31-éig a városi adóhivatalban a vizadó könyvvezetőségénél jelentsek be.

A 4 vásárrész. összes háztulajdonosai kötelezvék továbbá és ezennel felhivatnak arra, hogy a házaikban tartott marhák számát is f. é. december hó 31-éig a városi adóhivatalban a vizadókönyvvezetőségénél jelentsek be.

Ha az 1900 évi Január havában tartandó hivatalos felülvizsgálatnál, illetve a lakszobák és marhadarabok számának helyreigazításánál kiderülne az, hogy egyik vagy másik háztulajdonos a fent említett bejelentések kötelezettségének nem felelt meg úgy az illető nem csak a felemelt vizadót tartozik után fizetni, hanem a városkapitány által az elmulasztott bejelentésért 1—40 koronáig terjedhető pénzbírsággal is büntetetik mely büntetés közgazgatási kényszerűen fog behajtatni.

Brassó 1899. évi december hó 6-án. A városi tanács.

Természetes tiszta erdélyi borok**Neustädter K. pinczéjéből, Brassó**

Hogy igen tisztelt vevőimnek boraim beszerzését kényelmesebbé tegyem, az alant felsorolt cégeknek készlet van és mindenkor az eredeti árak mellett kaphatók és pedig :

Hesshaimer J. L. & A uraknál.**Hasenmayer Fritz urnál****Gabel ur schwechati sörcsarnokában****és saját Ó-Brassói fióküzletében Hosszu u. 30. Dinka István urnál****Valamint alólirott raktárban**

Kiváló tisztelettel

NEUSTÄDTER KÁROLY

Bolonya, Kut-utca 13. sz.